

"Europese vernieuwing" in Paraat (30 Augustus 1946)

Source: Paraat. Weekblad van de Partij van de Arbeid. 30.08.1946. Amsterdam: NV De Arbeiderspers-Partij van de Arbeid.

Copyright: (c) NV De Arbeiderspers-Partij van de Arbeid

URL: [http://www.cvce.eu/obj/"europese_vernieuwing"_in_paraat_30_augustus_1946-nl-3e891a8c-8743-469d-a4e9-41982346917c.html](http://www.cvce.eu/obj/)

Publication date: 18/09/2012

Europese Vernieuwing

In de huidige naoorlogse toestand komt duidelijk de behoefte naar een grondige vernieuwing van de onderlinge betrekkingen van mensen en staten tot uiting. Wij, Europeanen, kunnen een grootse taak op ons nemen. Ons werelddeel kan de bakermat worden van een nieuwe samenleving.

Politiek tekenen zich steeds meer twee grote blokken af, Amerika en de Sovjet-Unie. niet de tot hun respectievelijke belangensferen behorende landen. Het schijnt, dat het verdeelde oude Europa niet meer in staat is een waardige plaats in de wereldpolitiek in te nemen. Landen als Engeland en Frankrijk, vóór de tweede wereldoorlog mogendheden van de eerste orde, zijn nu nog slechts staten van de tweede orde.

Er staat, voor Europa, wil het nog een rol van belang spelen, slechts één weg open: het zal naar buiten eensgezind moeten optreden. De banden tussen de Europese staten moeten nauwer worden aangehaald. Natuurlijk betekent dit niet een opheffen van de zelfstandigheid der betrokken naties. De bedoeling zal zijn een oprechte samenwerking op elk gebied, welke dit werelddeel in waarheid maakt tot een federatie van vrije volken. Voor onderlinge oorlogen en twisten mag geen plaats meer zijn.

Zulk een federatie opent zeer ruime perspectieven op politiek, economisch en cultureel terrein.

Europa zal de overige wereld kunnen tonen wat vernieuwde, innige samenwerking en vriendschap der volkeren vermogen, gelijk het door de eeuwen heen een rijke bron van vernieuwing op elk gebied was.

Vooralsnog kan ons werelddeel een belangrijke taak vervullen tussen de twee grote machten, die de exponenten zijn van volkomen verschillende economische en politieke systemen.

Eenzijds de Sovjet-Unie, die veel heeft bereikt met zijn economie en socialisme en er naar streeft, de bevolking gelijkmatiger in het bezit van materiële producten te stellen, doch die geen volkomen geestelijke vrijheid kent. Anderzijds de Verenigde Staten, die door hun vrije economie vooralsnog een gelijkmatige verdeling van alle levensbehoeften onmogelijk maken, waar echter een grote geestelijke vrijheid heerst.

Van beide systemen, het communistische en het kapitalistische, kan gezegd worden, dat zij materialistisch zijn; zij maken de geest ondergeschikt aan de materie. Hier ligt het kernpunt van vele wereldproblemen. Doordat men alle aandacht besteedt aan het oplossen van materiële problemen, verliest men de geestelijke uit het oog. En die toch even belangrijk zijn, ja, zij vormen de fundamentele vraagstukken. Het gevolg hiervan is, dat de mens als persoonlijkheid op het tweede plan geraakt is; hij wordt beoordeeld als economische factor.

Hierin verandering in brengen is een moeilijke taak. Toch zal dit allereerst moeten gebeuren. Laten wij echter bedenken, dat iedere verbetering behoort te beginnen bij den mens zelf ten geestelijke vernieuwing van elk individu garandeert ons ook een vernieuwing van de samenleving in zijn geheel.

Wij kunnen het voorbeeld geven door oude, beproefde geestelijke waarden en normen hun plaats in ons doen en denken te geven.

Juist ook in onze politiek moet een geestelijke renaissance tot uiting komen. De politiek immers vormt één der belangrijkste contactpunten van onze gemeenschap, met andere groeperingen van mensen. Een goede Internationale politiek dient niet tot bevrediging van de drang naar macht, doch is er op gericht de naties in harmonie met elkaar te doen leven.

Echter zal Europa in materieel opzicht eveneens een nieuwe koers dienen te varen. Een socialistische politiek is de enig denkbare oplossing. Deze spruit toch voort uit de denkbeelden van de vooruitstrevende van iedere levensovertuiging. Wanneer Europa, d.w.z. voorlopig alleen het westelijk deel, er in slaagt resultaten te bereiken op economisch en sociaal terrein, dan kan het ook de Oost-europese staten, die nu sterk onder Russische invloed staan en het Sovjetsysteem als de beste oplossing van hun vraagstukken beschouwen, voor zich winnen, mogelijk niet alleen op voornoemde gebieden, maar wellicht ook in politiek

opzicht. Dit zou de positie van een Europese bond ten zeerste versterken. Een politiek eensgezind Europa is een factor van niet te onderschatten betekenis in vele opzichten. Het kan de bemiddelaar worden tussen Oost en West. de brug tussen Amerika en Rusland, terwijl het het goede uit de instellingen dier landen kan overnemen en toepassen.

De heropvoeding van het Duitse volk past eveneens uitstekend bij het denkbeeld van een Europese vernieuwing. Duitsland immers kan slechts op het rechte pad worden gebracht door zijn nabuurlanden. Staten als Amerika en Rusland liggen te ver weg om de toestanden hier naar hun juiste aard te kunnen beoordelen en zijn daarom niet de meest geschikte heropvoeders.

Wordt een dergelijke algehele vernieuwing werkelijkheid, dan zal ons werelddeel beschouwd kunnen worden als de geboorteplaats van een nieuwe Westerse beschaving, met welke beschaving echter ook andere dan Westerse landen hun voordeel zullen doen.

Moge Europa met zijn lange geschiedenis, brandpunt van vele hoogtepunten in onze cultuur, herrijzen in nieuwe glorie, weliswaar niet meer als krachtigst werelddeel uit het oogpunt van een machtspolitiek, doch vooral als een lichtend voorbeeld op economisch, sociaal en cultureel gebied !

E. D.

Naschrift van de red.

We hebben het artikel van E. D. geplaatst, omdat we graag „de derde mogelijkheid" bij herhaling en met nadruk onder de ogen onzer lezers brengen Ook het accentueren van de geestelijke waarden en het normbesef is o.l. een waardevol element in de discussie. Dat E. D. Rusland en Amerika wel heel erg in zwart-wit, afschildert en dat hij ook overigens neiging heeft de problemen wat ai te eenvoudig te zien, zal den kritische lezer van „Peraat" niet ontgaan.